

Skötselplan för Kallåns naturreservat

Denna skötselplan kommer att utvecklas och preciseras vid en senare översyn. Översynen bör göras när naturreservatet utökas eller senast inom 5 år för att bedöma behovet av revidering.

Allmän beskrivning

Kallån är 9 kilometer lång och rinner från Solbergasjön till Bulsjöån där den mynnar precis söder om Österbymo. Vattendragets bredd är i snitt ett par meter och tillrinningsområdet cirka 23 kvadratkilometer. Vattendraget faller 128 meter, vilket innebär en medellutning på 1,7 %. Den största delen av fallhöjden finns på de översta 2 kilometerna efter Solbergasjön där fallhöjden är cirka 100 meter. Detta medför stor andel strömmande och forsande vatten. Resterande 7 kilometer faller således ungefär 28 meter och där finns ett större inslag av lugnare vatten. Jordarterna längs vattendraget består till ungefär hälften av torv och till hälften av isälvsediment och morän med mycket sand och grus.

Kallån är klassad som nationellt intressant för naturvärden (utpekad som nationellt särskilt värdefull inom miljömålsarbetet) vilket beror på dess höga naturvärden utmed en stor del av sträckningen. Naturvärdena består bland annat av hög andel naturliga strömpartier, påtaglig källpåverkan samt dess naturliga omgivande sump- och strandskogar. Vid bottenfaunainventering har faunan varit artrik (cirka 50 taxa) och bland annat har de två rödlistade nattsländearterna *Crunoecia irrorata* och *Beraea maura* påträffats samt flera mindre vanliga arter. Vattendraget har en ovanligt tydlig källpåverkan vilket brukar vara vanligt för vattendrag som hyser nämnda rödlistade arter. Källpåverkan är också orsaken till att vattendraget kallas för just Kallån. Källpåverkan ger tillsammans med relativt liten påverkan goda levnadsmiljöer för en rik bottenfauna, rik kryptogamflora och hög mångfald. Delar av vattendraget och dess närmiljö är klassad som skoglig nyckelbiotop och stora delar av vattendraget utgör limnisk nyckelbiotop. Död ved finns bara i ringa omfattning i vattendraget.

Vid elfisken har endast amerikansk bäckröding (*Salvelinus fontinalis*) påträffats, vilket är en för Sverige främmande, introducerad art. En stor del av vattendraget har bra miljöer för öring. Till däggdjursfaunan kan nämnas att utter har siktats i vattendragets nedre lopp och observationer av utterspillning gjordes också vid ett besök i juni 2015.

Även om Kallån är relativt lite påverkad och hyser höga naturvärden finns det ändå en hel del fysisk påverkan. Bland annat har vattendraget rensat eller rätats och påverkas fysiskt på flera håll. Främst utgörs påverkan av ett längre kanaliserat parti ungefär mitt på dess sträckning, men det finns också flera partier som har rensats kraftigt genom att sten och block tagits bort ur fåran. Två artificiella vandringshinder för fisk finns i vattendraget, dessa utgörs av en vägpassage med trummor och en kvarndamm. Kallån är inte reglerad, men nedre delen av vattendraget påverkas av regleringen av Bulsjöån (kraftverksreglering) genom att vattennivån sjunker när vattnet i Bulsjöån sjunker.

Plandel

Syftet med naturreservatet och dess föreskrifter är styrande för naturreservatets långsiktiga vård.

Skötselåtgärdernas art och omfattning avgörs och preciseras i kommande översyn av skötselplanen. I samband med det ska en kartläggning av kulturhistoriska värden knutna till vattenmiljön genomföras. För närvarande görs bedömningen att några åtgärder, förutom de som beskrivs nedan, inte är nödvändiga.

Åtgärder

Gränsmarkering och uppsättande av informationstavla ska göras innan översynen är gjord.

Utmärkning av reservatsgränsen ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt Naturvårdsverkets anvisningar. En tillfällig informationstavla med föreskrifter ska sättas upp på lämplig plats.

Fornlämningar och kulturhistoriska lämningar i reservatet ska skötas på ett sådant sätt att lämningen bevaras utan att naturvärden skadas. Inga registrerade fornlämningar finns i området, men området är inte fullt ut kartlagt. I den händelse okända fornlämningar eller kulturlämningar påträffas ska skydd och hänsyn till dessa tillgodoses. Fornlämningar skyddas av kulturmiljölagen (KML).

Tillsyn

För närvarande bedöms ingen speciell tillsynsman behövas inom reservatet. Tillsyn av reservatet ska skötas av Länsstyrelsen.